

پنجشنبه یا شنبه

تعطیلات آخر هفته، سوژه داغ مجلس شورای اسلامی

در این میان تعطیل شدن شنبه‌ها را به عنوان دومین روز تعطیلات به نفع اقتصاد کشور می‌دانند، اما مجلس گویا پنجشنبه را برای اجرای این تصمیم انتخاب کرده‌است.

نیامده است. اگر در مجلس تصمیمی بگیرند و قانونی بگذارند ما مکلف هستیم که تبعیت کنیم.»

در این میان اما کنفدراسیون صادرات ایران در روزهای پایانی فروردین‌ماه امسال با ارسال نامه‌ای به رئیس قوه مقننه، تأکید کرده که عدم تطبیق تعطیلات پایان هفته در ایران با سایر کشورهای دنیا، منجر به برقراری محدودار تباطات تجاری با بازارهای جهانی آن هم در شرایطی خواهد شد که اقتصاد ایران با مشکلات عدیده‌ای دست‌وپنجه نرم می‌کند.

در بخشی از این نامه آمده که موکول کردن تعطیلات پایان هفته به جمعه و شنبه می‌تواند تعداد روزهای مؤثر برای فعالان اقتصادی در تعاملات تجاری با دنیا را به چهار روز در هفته، افزایش داده و زمینه‌ساز فضای مؤثرتری در تجارت خارجی و ارزآوری برای کشور شود.

اتفاق بازرگانی تهران نیز در بیانیه‌ای در مورد افزودن روز پنجشنبه (به جای شنبه) به تعطیلات پایان هفته تأکید کرده که در صورت تأیید نهایی و تبدیل آن به قانون جاری کشور، قطع ارتباط اقتصاد کشور با بازارهای بین‌المللی را به چهار روز در هفته افزایش می‌دهد و ابراز امیدواری کرده که نظر نهایی سیاست‌گذاران و قانون‌گذاران در مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام، عدم تأیید این تصمیم و استماع نظرات کارشناسی فعالان اقتصادی و بخش خصوصی باشد.

در مجموع روزهای کاری متفاوت، سبب عدم هماهنگی بین شرکای تجاری و عدم تطبیق در پیگیری کارهای اداری شده و هزینه‌ها را برای کشوری مانند کشور ما که سهم اندکی در تجارت جهانی دارد، بالا می‌برد. با توجه به اینکه به‌واسطه تحریم‌ها تبادلات تجاری، نقل‌وانتقال پول و مرادوات بین کشوری به نسبت قبل بسیار سخت‌تر شده و هزینه‌های ناخواسته‌ای را به فعالان اقتصادی تحمیل کرده، بنابراین لحاظ این مسئله در تعیین روز دوم تعطیل رسمی کشور بسیار حائز اهمیت خواهد بود. با انتقال تعطیلی پنجشنبه به شنبه، وقفه تجاری بین طرفین تجاری به سه روز تقلیل می‌یابد و حداقل تأثیر آن، کاسته شدن آثار اقتصادی نامطلوب عدم تطابق روزهای کاری در کشور با شرکای تجاری عمده شامل چین، عراق، ترکیه، امارات، هند و غیره است. به غیر از عراق که تعطیلی جمعه و شنبه را دارد، بقیه کشورهای مذکور شنبه و یکشنبه را تعطیل هستند. لذا حفظ امکان ارتباط حداکثری با این کشورها برای ایران که نیاز مبرمی به مرادوات جاری تجاری خود برای بقا در بازار جهانی دارد، بسیار اهمیت داشته و مطالبه‌ای جدی از سمت بخش خصوصی است.

با وجود این چالش‌ها و واکنش‌ها و اظهارات مخالفان و موافقان مختلف باید منتظر ماند و دید نمایندگان چه تصمیمی در مجلس در رابطه با تعطیلات آخر هفته خواهند گرفت و بالاخره دومین روز از تعطیلات آخر هفته، چه روزی خواهد بود؟

تصمیم‌گیری در مورد تعطیلی پنجشنبه‌ها و شنبه‌ها در سراسر کشور خبر داد. او دلیل دولت برای تعطیلی پنجشنبه‌ها در لایحه مورد اشاره را سراسری کردن تعطیلی یعنی تعمیم آن به خارج از تهران و سایر استان‌ها و شهرستان‌ها عنوان کرد و گفت: «در کمیسیون اجتماعی در نظر داریم تعطیلی دو روزه هفته با هدف استحکام بنیان خانواده‌ها و افزایش اوقات فراغت به منظور آرامش ذهنی و روانی و افزایش زمان بیشتری برای در کنار خانواده بودن، انجام شود تا کارکنان بتوانند در پنج روز کاری بهتر و با کیفیت بالاتری به ارائه خدمات به مردم بپردازند.»

اسماعیلی ادامه داد: «هم‌اکنون لایحه دولت به مجلس تقدیم و به کمیسیون اجتماعی ارسال شده است. ما سعی می‌کنیم این هفته لایحه مذکور را هم‌زمان با طرح تعطیلی دو روز پنجشنبه و شنبه در هفته مورد بررسی قرار دهیم.»

اختیار دولت در انتخاب شنبه یا پنجشنبه

البته پیش از این و در دی‌ماه سال گذشته میثم لطیفی، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور درباره تعیین تکلیف در زمینه تعطیل اعلام شدن یک روز دیگر به غیر از جمعه‌ها به عنوان تعطیلات آخر هفته گفت: «جمعه‌ها طبق قانون اساسی تعطیل است، اما اینکه شنبه‌ها یا پنجشنبه‌ها تعطیل باشد در اختیار هیأت وزیران است. در تهران قانون این اجازه را داده که پنج روز کاری داشته باشیم، اما در قانون خدمات کشوری آمده که کارکنان دولت در شهرستان‌ها باید شش روز کاری به سر کار بروند.»

او افزود: «در قانون چیزی در مورد روز تعطیل به غیر از جمعه

استاندارد دوگانه‌ای برای کارکنان دولت و بخش خصوصی قائل شده است. مقصود دولت در این لایحه باید کاهش ساعات کاری‌هفتگی کارکنان بخش دولتی و خصوصی به‌صورت توان‌مان باشد، اما در مورد تعطیلی پنجشنبه‌ها فقط بر کارمندان دولت متمرکز شده و گویا برنامه‌ای برای بخش خصوصی ندارد.»

او با تأکید بر اینکه نباید رویکردی اتخاذ شود که آورده اقتصادی آن منجر به تضعیف چرخه اقتصادی کشور و متضرر شدن مردم از مبادلات و مرادوات بین‌المللی شود، افزود: «برای ساماندهی تعطیلات باید با دیدی وسیع‌تر گام برداشت. بنابر این برای کاستن از هزینه‌افزایش تعطیلات رسمی کشور باید تعطیلات را حتی‌المقدور بر حسب مبادلات بین‌المللی یکسان‌سازی کنیم. اجمالاً به‌نظر می‌رسد تعطیلات کشورهای مسلمان مبنی بر تعطیلی جمعه و شنبه، درست‌تر باشد.» ابوالفضل ابوترابی، نماینده مردم نجف‌آباد هم بیان کرد: «با توجه به تجربه‌ای که من در طول این سال‌ها با کار کردن بر روی موضوع ساماندهی تعطیلات کسب کرده‌ام، به این نتیجه رسیده‌ام که ما باید به صورت تدریجی به ساماندهی تعطیلات بپردازیم. در وهله اول باید یک زبان واحد در حوزه تعطیلات داشته باشیم و در سطح کل کشور عدالت را در این حوزه برقرار کنیم. در گام بعدی برای اینکه به تعطیلات سایر کشورهای دنیا نزدیک شویم، پنجشنبه را روز کاری اعلام و جمعه و شنبه را تعطیل کنیم.»

اهداف تعطیلی دو روزه

بعد از چندروز اظهارات متفاوت در این رابطه، در نهایت ولی اسماعیلی، نایب‌رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس از احتمال ادغام لایحه دولت با طرح کمیسیون اجتماعی برای

تعطیل شدن پنجشنبه‌ها یا شنبه‌ها در کنار روز جمعه به عنوان دومین روز تعطیلات آخر هفته، به چالش و مشکلی بین برخی نمایندگان مجلس، دولت و کارشناسان اقتصادی تبدیل شده‌است. برخی

فرانک جوادی روزنامه‌نگار

از ابتدای روی کار آمدن دولت سیزدهم مسئله تعطیل شدن پنجشنبه‌ها به عنوان دومین روز هفته در قالب لایحه اصلاح ماده (۸۷) قانون مدیریت خدمات کشوری مطرح شده و در این میان مخالفان و موافقان بسیاری نظر خود را در این رابطه اعلام کرده‌اند. حال به نظر می‌رسد مجلس تصمیم خود را گرفته و می‌خواهد روزهای پنجشنبه را به‌صورت کامل و سراسری در کل کشور به عنوان دومین روز تعطیل اعلام کند.

هدف از تصویب این موضوع کاهش ساعات کاری در هفته از ۴۴ ساعت به ۴۰ ساعت و افزایش رضایتمندی کارکنان و بالا رفتن بهره‌وری است. به گفته کارشناسان اجرایی چنین تصمیمی می‌تواند تعداد ساعات کاری را با سایر کشورهای جهان به‌ویژه کشورهای اسلامی و همسایه همسان کند، اما موضوع مورد مناقشه تعطیل اعلام شدن پنجشنبه‌هاست. به گفته تحلیل‌گران و کارشناسان مسائل اقتصادی نه تنها سود و فایده‌ای ندارد، بلکه با توجه به تعطیل بودن روزهای شنبه و یکشنبه، تصویب نهایی این موضوع، ارتباط ایران از منظر بین‌المللی، اقتصادی و تجاری را با سایر کشورهای جهان به چهار روز در هفته می‌رساند.

پس از کش‌وقوس‌های فراوان در این زمینه بین کارشناسان، دولت و مجلس علی‌بهداری جهرمی، سخنگوی دولت آبان‌ماه سال گذشته در حاشیه جلسه هیأت دولت گفت: «قرار است دولت لایحه‌ای برای مجلس ارسال کند که براساس آن تعطیلات پایان هفته برای تمام شهرستان‌های کشور مشابه تهران به دو روز افزایش پیدا کند.» در نهایت ۱۲ فروردین‌ماه امسال محسن منصوری، معاون اجرایی رئیس‌جمهور از ارائه لایحه تعطیلی پنجشنبه‌ها در قالب اصلاح ماده (۸۷) قانون مدیریت خدمات کشوری به مجلس خبر داد. این اتفاق در حالی رخ داد که به نظر می‌رسد بین نمایندگان مجلس بر سر تعطیل شدن پنجشنبه‌ها به‌صورت کامل و سراسری اختلافاتی وجود دارد. به همین سبب لایحه دولت برای تعطیلی پنجشنبه‌ها، با استقبال نمایندگان مجلس روبه‌رو نشد و طبق اظهارنظرهایی که از آنان دیده و شنیده می‌شود، تمایل بهارستانی‌ها به تعطیلی شنبه‌ها به جای پنجشنبه‌ها بیشتر است.

مخالفت برخی نمایندگان درباره تعطیل شدن پنجشنبه‌ها

محسن پیرهادی، نماینده مردم تهران در مجلس با اشاره به لایحه دولت پیرامون تعطیلی پنجشنبه‌ها، گفت: «در لایحه دولت دو نکته حائز اهمیت است؛ نکته اول برنامه تعطیلی سراسری پنجشنبه و نکته دوم کاهش ۹۰ دقیقه‌ای ساعت کار هفتگی است. متأسفانه دولت در تدوین و تصویب این لایحه

یادداشت

فرصت‌ها و تهدیدهای دوروز تعطیلی

آلبرت بغربان اقتصاددان آلمانی

به نظر می‌رسد هدف درست و صحیح از تصویب لایحه اصلاح ماده (۸۷) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ در مورد دو روزه شدن تعطیلات آخر هفته، این است که بتوانیم بخشی از روزهای تعطیل را با دیگر کشورهای دیگر مشترک باشیم و از سوی دیگر مردم وقت فراغت بیشتری داشته باشند. بنابر این از آنجا که روزهای تعطیل پایان هفته در اکثر کشورهای جهان شنبه و یکشنبه است و ایران به دلیل نماز جمعه، باید روز جمعه را به عنوان تعطیلات آخر هفته داشته باشد انتظار می‌رفت این تعطیلی جدید به شنبه‌ها اختصاص یابد. اما برای تعطیل کردن پنجشنبه یا شنبه باید تصمیم‌درستی گرفت؛ چراکه باید یکی از این روزها را انتخاب کرد. در این میان اگر روز پنجشنبه به عنوان تعطیلات آخر هفته اعلام شود، باعث آسیب دیدن اقتصاد و روابط تجاری و بازرگانی ایران با سایر کشورها می‌شود. از سوی دیگر پنجشنبه‌ها در حال حاضر نیز به صورت نصفه و نیمه تعطیل است و در واقع در صورت تعطیل نشدن آن هم اتفاق خاصی نخواهد افتاد و کمکی به روابط تجاری و بین‌المللی نمی‌شود.

شنبه انتخاب دیگری برای تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان در مجلس شورای اسلامی است. اگر این روز را به عنوان تعطیلات آخر هفته اعلام کنیم منافع بیشتری از تعطیل کردن پنجشنبه و جمعه دارد. البته اگر شنبه به عنوان روز تعطیل آخر هفته به همراه جمعه انتخاب شود، پنجشنبه به‌صورت کامل به روزهای اداری باز خواهد گشت و این مسلمان به سود اقتصاد کشور است.

اگر نهایتاً مجلس به این تصمیم برسد که پنجشنبه‌ها را تعطیل کند، از منظر ارتباطات بین‌المللی و روابط تجاری با مشکل روبه‌رو خواهیم شد؛ چراکه در این صورت بسیاری از کشورهای جهان در روز شنبه و یکشنبه تعطیل هستند و اگر ما هم پنجشنبه و جمعه را تعطیل کنیم، عملاً چهار روز از فرصت روابط و مبادلات ارزی را از بانک‌ها گرفته‌ایم. از سوی دیگر اگر بخواهیم شعبه‌ای خارجی از بورس را راه‌اندازی کنیم، از این نظر نیز آسیب خواهیم دید.

مضاف بر این، تاکنون پنجشنبه‌ها به‌صورت نصفه و نیمه تعطیل بوده و بانک‌ها و بسیاری از کسب‌وکارها فعالیت خود را تا ظهر ادامه می‌دادند. در واقع مردم برای فراغت از کار و انجام فعالیت‌هایی مانند خرید کردن، استراحت کردن و... فرصت یک روز و نیمه‌ای در اختیار داشتند. حال اگر قرار باشد روز دومی به تعطیلات پایان هفته اضافه شود، عملاً برای مردم و به‌ویژه کارمندان بخش‌های دولتی و خصوصی بهتر خواهد شد.

علاوه بر این تعطیلی مذکور فرصتی را برای کاسبان و بازاریان فراهم می‌کند که بتوانند از فرصت دو روزه بهتر و بیشتر استفاده کنند و بازار بهتر و پرونق‌تری را پیش روی خود ببینند. به‌ویژه در کلانشهرهایی مانند تهران که طرح ترافیک دارند، استفاده کردن از دو روز تعطیل به‌ویژه در مناطق طرح ترافیک شرایط بهتری برای مردم و کسبه بازار فراهم خواهد کرد.

در زمینه ارتباطات بین‌المللی نیز که از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است، اگر شنبه به عنوان روز تعطیل و پنجشنبه به‌صورت کامل به عنوان روز اداری هفته اعلام شود، مسلمان فرصت بیشتری برای تجارت و روابط تجاری فراهم می‌شود و کاسبان و تاجران که منتظر باز شدن بازارهای خارجی هستند نیز شرایط و وضعیت بهتری را نسبت به گذشته خواهند داشت. این است که به نظر می‌رسد با تغییر نظر نمایندگان مجلس برای تعطیل کردن پنجشنبه‌ها و جایگزین کردن آن با شنبه‌ها، می‌توانیم زمان مفیدتری را برای روابط تجاری داشته باشیم.

یک اقتصاددان اعلام کرد

آسیب‌های تعطیلی پنجشنبه و قطع ارتباط چهار روزه با دنیا

را دارند. محمود جامساز، تحلیلگر مسائل اقتصادی و استاد دانشگاه در این میان معتقد است: «در صورت تعطیل شدن پنجشنبه‌ها در کنار جمعه‌ها به عنوان دومین روز تعطیل پایان هفته، به دلیل تعطیل بودن شنبه و یکشنبه در جهان، ارتباطات بین‌المللی و تبادلات تجاری به مدت چهار روز در هفته قطع می‌شود.»

از این‌رو به جای تعطیلات پنجشنبه و جمعه چنانچه نمایندگان مجلس روز شنبه را با پنجشنبه جایگزین کنند، هماهنگی تعطیلات با دیگر کشورهای جهان افزایش پیدا خواهد کرد و بر حجم تعاملات جهانی و تبادلات رسمی تجاری در سطح بین‌المللی افزوده می‌شود که به نفع اقتصاد کشور است.

● **هدف از تعطیل شدن دو روز در پایان هفته چیست و آیا شما این اقدام را به‌صورت کلی مثبت ارزیابی می‌کنید یا خیر؟** اصلاح این تبصره با هدف قدردانی و تکریم سرمایه‌های انسانی و اجتماعی، افزایش بهره‌وری، ایجاد تعادل بین کار و زندگی در جهت حفظ کرامت و استحکام خانواده و افزایش سطح رضایتمندی کارکنان با افزایش ساعات فراغت آنان و افزایش بهره‌وری به سبب بالا رفتن انرژی کارکنان و ارائه خدمات‌سانی با کیفیت بهتر و در نتیجه ارتقای سطح رضایتمندی مردم بوده است. وضعیت نیز بدین صورت است که دو روز تعطیلات را در روزهای پنجشنبه و جمعه مورد اشاره قرار دادند و ضمناً هدف را محدود را به کارکنان دولت کردند و بخش خصوصی را در شمول این تبصره نیاوردند. البته این موضوع دارای ایرادات اساسی است که به جد نمایندگان مردم باید در مورد آن موضع درست اتخاذ کرده و این ایرادات را برطرف کنند. در این راستا بهتر است روز شنبه را به جای پنجشنبه به‌عنوان دومین روز تعطیل آخر هفته تصویب و اعلام کنند.

تعطیلی دو روز در هفته موضوعی است که از سال‌ها پیش مورد بحث بوده و حاشیه‌های خاص خود را به همراه داشته است. حال در آستانه عملیاتی شدن این تصمیم در ارتباط با انتخاب «پنجشنبه» یا «شنبه» بحث‌های متعددی در گرفته و طرفداران تعطیلی هر کدام از این روزها دلایل خاص خود

را چه در بخش دولتی و عمومی و چه در بخش خصوصی کاهش داده‌اند و شاهد بهره‌وری بیشتری بوده‌اند. نتیجه آنکه لایحه اصلاح ماده (۸۷) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ در مورد تصویب دو روز تعطیلات آخر هفته که همچنان مسکوت مانده بود، اینک در دستور کار مجلس یازدهم قرار گرفته است.

● **برخی اقتصاددانان و کارشناسان مسائل اقتصادی معتقدند که تعطیل شدن پنجشنبه تبعات زبان‌بار اقتصادی برای کشور خواهد داشت و بهتر است مانند بسیاری کشورهای اسلامی ضمن حفظ تعطیلی در روز جمعه به دلیل برگزاری نماز جمعه، روز شنبه را به عنوان دومین روز تعطیل هفته اعلام کرد. آیا شما نیز با این کارشناسان هم‌نظر هستید؟** نکته مهم آن است که با تعطیل شدن روز پنجشنبه به عنوان یک روز کامل و با احتساب روز جمعه، گرچه از نظر تعداد ساعات کار با کشورهای دیگر جهان به‌ویژه کشورهای عربی و منطقه همسان می‌شویم، اما تلاقی روزهای پنجشنبه و جمعه با شنبه و یکشنبه به عنوان تعطیلات آخر هفته سایر کشورهای جهان، خسارات بسیاری را به لحاظ اقتصادی و اجتماعی بر کشور وارد می‌کند. این کار قطع تعاملات با جهان را به چهار روز افزایش می‌دهد. بنابراین لزوم اتخاذ رویکرد هماهنگ‌سازی آخر هفته با کشورهای جهان به شدت احساس می‌شود.

گفت‌وگو

به اعتقاد این تحلیلگر عدم برقراری ارتباط با سایر کشورهای جهان محرومیتی است که خود را در شاخص‌های مختلفی از جمله حجم تجارت جهانی، بهره‌وری، گردشگری و غیره نشان می‌دهد. جامساز، درباره اصلاح ماده (۸۷) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ برای تصویب و اضافه شدن دومین روز به تعطیلات آخر هفته، با هفته‌نامه «آتی‌ه‌نو» گفت‌وگویی داشته که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

● **نظر شما درباره تعطیل شدن پنجشنبه و اضافه شدن یک روز دیگر به تعطیلات آخر هفته چیست؟**

سال‌هاست که عدم انطباق تعطیلات آخر هفته کشور با نرم و استانداردهای جهانی، اسباب کاهش ارتباطات تجاری و تعاملات بین‌المللی را فراهم آورده است. به گونه‌ای که عملاً چهار روز در هفته (از پنجشنبه تا یکشنبه) از برقراری تعاملات با سایر کشورهای جهان محروم بوده‌ایم.

این محرومیت خود را در شاخص حجم تجارت جهانی، کاهش بهره‌وری و در عرصه داخلی کاهش گردشگری نشان می‌دهد. بر این اساس در مقاطع بسیاری کارشناسان اقتصادی و اجتماعی لزوم رویکرد هماهنگ تعطیلات آخر هفته را با کشورهای جهان مطرح و تبعات زیان‌بار اقتصادی و اجتماعی آن را گوشزد کرده‌اند. از سوی دیگر بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته حتی ساعات کار کارکنان